

BYGGVÄSTEN

TIDNING TILL MEDLEMMAR I BYGGNADS VÄST ÅRGÅNG 10 #4 DECEMBER 2019

Så blir du säker på ställning

FAKTA OM STÄLLNINGEN Nr. _____

Ställningsentreprenör: Eric Ställningar AB
Tel: 0708-153838

Ställningsbeställare: Byggcenter
Tel: 0205-781312

Färdigbyggd Datum: 2/9-19 (Max lastbärning 150 kg/m²)

Enkelt eller AFS	Andra beaktade belysning	Godkänt
1	Åtgärder	
2	Underlag, planering, fester, fästning, sträckning	☒
3	Bomlagshög	☒
4	Fackbrev och konsoller	☒
5	Fackbrev till fäste	☒
6	Ärskäns	☒
7	Vertikalplan	☒
8	Horisontalplan och höjdn	☒
9	Spårplaner	☒
10	Systemplan	☒
11	Ultralåglag	☒
12	Förankring	☒
13	Byggsäkerhet	☒
14	Träningsöv	☒
15	Kompletterings	☒
16	Övrigt att notera	☒

Systemställning enligt monteringsinstruktion och typgodkänning

Uppfyllt enligt gällande bestämmelser

Systemkontroll och godkänd av: _____

Montageledare: Stellan

Obs! Förbudet att avlägsna eller att ändra på denna bly

Samkörd duo som trivs på små byggen

Muntlig uppsägning gäller

Glenn och Jörgen sitter i styrelsen

VVS:are tjänade nästan 500 kronor i timmen.

8-9

6 Stor okunskap om företagshälsovård och ställningar

I samband med Arbetsmiljöverket har vi sett stor okunskap om företagshälsovård och en rad brister på ställningar.

7 Krönika: "Arbetsgivaren är skyldig att ordna medicinska kontroller"

10-11 Glenn och Jörgen sitter i

TIDNINGEN BYGGVÄSTEN

Adress: Byggvästen
Olof Palmes Plats 1
413 04 GÖTEBORG

Redaktör: Peter Gustafsson
(text och bild om ej annat anges)

Byggnads Västs styrelse.

12 Krönika: "Ordna ett UVA-möte på din arbetsplats"

13 De anställda på Byggfokus diskuterade inlåning av personal på sitt UVA-möte.

14 Sebastian förhandlar för sina kompisar

15 Lönetoppen. Fasadputs i topp.

Telefon: 010-601 14 39,
Mail: peter.gustafsson@byggnads.se

Utgivning: Fyra nummer per år.
Ansvarig utgivare: Tomas Emanuelsson
Tryck: Exakta.

4-5 Jobbar på små byggen

Kalle Semborn och Jan Thorstensson trivs med att arbeta tillsammans på små byggen.
- Det är skönt att sköta sig själv, säger Jan.

8-9 Checklista för ställningar

Antalet allvarliga olyckor efter fall från ställningar och höjder har ökat. Vi hjälper dig med vad du ska titta efter för att vara säker när du arbetar på ställning.
[riv ut och spara]

Byggnads Väst

Alla kontor: 010-601 10 09
Medlemsservice: 010-601 14 14
vast@byggnads.se
byggnads.se/vast

KONTOR

GÖTEBORG (regionkontor)

Olof Palmes Plats 1
413 04 GÖTEBORG

BORÅS

Norrby Tvärgata 3, 2 tr
504 37 BORÅS
Fax: 031-774 33 77

HALMSTAD

Andersbergsringen 104
302 55 HALMSTAD
Fax: 010-601 13 98

SKÖVDE

Box 417 [Besök: Torggatan 18, vån 3]
541 30 Skövde

TROLLHÄTTAN

Swedenborg Center
Lasarettsvägen 9
461 52 TROLLHÄTTAN
Fax: 0520-48 92 99

Öppettider på kontoren:

Månd-torsd 8-12, 13-16, fred 8-12
[8-12 även dag före "röd dag"/afton]
Obs! Skövde Må-to 9-12, 13-15, fred 9-12
Har du svårt att komma dessa tider?
Ring! Vi hittar en tid som passar bättre.

Telefontider på samtliga kontor:

Månd-torsd: 8-12, 13-16
Fred: 8-12, 13-15
[Medlemsservice 9-12]

A-KASSAN

Telefon: 010-601 18 00
E-post: a-kassan@byggnads.se

Telefontider: Ersättning, medlemskap och avgifter, månd-fred: 9- 11

Utlandsarbete: Månd, onsd och fred: 9-11

Omprövning eller överklagan:

Månd-fred: 9-11

Obs! Alla handlingar sänds till Arjeplog

Kassakort skickas till:

Byggnads a-kassa,
FE36, 930 87 ARJEPLÖG

Alla övriga handlingar till:

Byggnads a-kassa, FE36,
930 88 ARJEPLÖG

1 Bilden på sian 1: Jan Aspenfelt arbetar som ställningsbyggare på Eriks ställningar i Alingsås. Här visar han den gröna skylten som du alltid ska titta efter innan du går upp på en ställning.

Ett telefonnummer för fackliga frågor:

010-601 10 00

Fackliga rättigheter attackeras hårt

Vi ser att de fackliga rättigheterna attackeras från flera håll. Många av oss har vaggats in i en tro att vi inte behöver försvara grundstenarna i välfärdsstaten Sverige.

Tryggheten i en anställning har ställts åt sidan samtidigt som skyddet vid arbetslöshet försvagats kraftigt de senaste åren.

Vi ser att A-kassan, som den ser ut i dag, inte är det inkomstskydd vi vill ha vid ofrivillig arbetslöshet.

Jag kan stappla upp fler grundstenar som kraftigt försvagas. Tänker dock inte göra det. Utan i stället peka på vad vi tillsammans måste göra för att stärka de fackliga rättigheterna och det skydd som ska finnas i varje välfärdsstat för att denna ska fungera.

TRYGGA ANSTÄLLNINGAR ÄR ett måste för att människor ska våga investera i sitt liv och skapa ett tryggt samhälle. Om vi ska ha en riktning mot otryggare anställningar på grund av att vi har företag som inte klarar av att driva dessa behöver vi ett starkt skydd mot arbetslöshet.

Vi behöver ett starkt skydd mot dålig arbetsmiljö. Denna ska byggas utifrån den svagare parten och här är de anställda de svaga och behöver ha ett starkt inflytande. Därför behöver skyddsombuden utgå från den fackliga organisationen.

”För att vi ska klara detta behövs du. Dina idéer, funderingar och tankar”

En lön som går att leva på är ytterligare en förutsättning för ett väl fungerande samhälle. Detta existerar på många håll i dag. Men i vår bransch ser vi hur företag och entreprenörer utnyttjar människor som har en svag ställning i samhället för att tjäna mer pengar. Detta är inte acceptabelt.

VAD GÖR VI då? Vi ökar vår organisationsgrad, helt enkelt växer och det gör vi nu.

Vi kommer under 2020 att satsa på att få igång vår demokratiska organisation. Det gör vi för att ha en bra och tydlig dialog med medlemmarna om vart vi ska och hur vi ska arbeta för att tillsammans bygga upp det skydd vi behöver i våra anställningar och för att klara skador, sjukdomar och ofrivillig arbetslöshet.

För att vi ska klara detta behövs du! Dina idéer funderingar och tankar är viktiga i arbetet för trygghet.

DÄRFÖR FRÅGAR JAG dig. Hur får vi dessa?

Har du några tankar på hur vi ska få till oss vad du vill och tänker. I dag har vi kretsar, UVA-möten samt arbetsplatsbesök för att få till oss vad du vill. Vi använder även ett antal digitala tjänster för att få möjlighet att höra din åsikt.

Har du idéer på fler sätt, hör av dig. För oss är det du och alla andra medlemmar som är viktiga. Samlar vi oss för att tillsammans flytta fram våra positioner är vi **starka**. Styrkan vi har tillsammans gör att ingen kan förbise oss när lagar, regler och avtal ska förändras.

VI STÅR NU inför en hård avtalsrörelse där vi måste kämpa för att flytta fram våra positioner och bibehålla en värdig lön och arbetsmiljö.

Det är med stolthet jag får möjlighet att gå igenom över trehundra motioner från er medlemmar på fullmäktige den 7 december. Motioner som visar vad vi vill förändra och förbättra i våra avtal. Detta gör mig trygg.

Känns även tryggt att vi blir fler och fler. Det gör att arbetsgivare, politiker och andra som styr måste lyssna på oss.

Tomas Emanuelsson
Ordförande Byggnads väst

TEAMWORK. Kalle Semborn och Jan Thorstensson har jobbat tätt ihop i snart elva år. De vet vad som ska göras och oftast flyter det på bra. "Men ibland ryker vi ihop", säger Kalle.

Kalle och Jan trivs på små arbetsplatser

VARBERG: **Karl-Anders "Kalle" Semborn och Jan Torstensson jobbar tätt ihop på ett litet byggföretag och i princip bara på små byggarbetsplatser.**

- Det är skönt att sköta sig själv. Vi vet att om vi gör fel från början så har vi med oss det hela vägen. Jag tro att ansvaret för jobbet blir större på det sättet, säger Jan.

Oktoberregnen avlöser varandra, men den här förmiddagen i Varberg är det uppehåll och en behaglig arbetstemperatur. Kalle och Jan håller på med en tillbyggnad av en villa.

GRUNDEN ÄR KLAR och stommen uppe.

- Vi har ritat om mycket under arbetets gång. Det gäller att hela tiden hitta nya lösningar, säger Jan.

Duon har jobbat ihop i snart elva år hos Snickarna Bengtsson från Tallbäcken utanför Varberg. De vet instinktivt vad de ska göra.

- Man blir synkade. Sedan kan man

ha olika åsikter om hur en sak ska göras, säger Jan.

- Ja ibland ryker vi ihop, säger Kalle.

Jan jobbar med en handsåg uppe på byggställningen. Kalle på marken.

- Kalle! Vad är det för CC-mått. Om du kollar det måttet kan jag kapa till.

Det här är ett typisk bygge de brukar vara på. De har ingen byggbod.

- Men ägaren har gjort i ordning i källaren med fikarum och toalett.

SNICKARNA BENGTSSON HAR nio anställda och två chefer.

- Vi jobbar i par på det här sättet. Se-

FINLIR. Jan Torstensson kapar till en bräda med rätt vinkel på sågen.

SONEN PÅ PLATS. Även Jan Torstenssons son, som går i trean på byggprogrammet, är med på bygget. Han går som lärling med sin pappa. "Han hade kunnat vara på ett större bygge, men jag tycker att han kan lära sig mer här. Här får han göra allt och vara med och verkligen göra något," säger Jan.

dan har vi en som gör badrum och en som gör kök, säger Kalle.

DE SKÖTER DE mesta, som att beställa in material och underentreprenörer.

– Och så sköter vi kundkontakten. Ofta blir det tät kontakt eftersom vi bygger hemma hos dem. I dag har vi ett byggmöte. Han har bakat bullar, säger Jan.

I det här fallet har kunden byggbakgrund och har själv ritat huset. Sedan är det upp till Jan och Kalle att förverkliga den drömmen och hitta lösningar under arbetets gång.

– Vi gör allt, gjuter grunden och är med från början till slut. Vid vissa moment, som när det ska brädas, kommer det fler från företaget, säger Jan.

VARKEN HAN ELLER Kalle har arbetat på ett stort byggföretag och stora byggen.

– En nackdel kan vara när det gäller att förnya sig och utveckla sina metoder som de kanske gör på större företag. Samtidigt finns det många fördelar att jobba med samma person hela tiden eftersom vi blir väldigt effektiva. Men jag vet inte vad som väger över, säger Jan.

Han har jobbat som snickare i 28 år och i stort sett på samma företag hela tiden.

– Jag trivs bra. Det finns säkert vissa saker som är bättre på större företag och större byggen och annat som är bättre här. Men jag tror inte att gräset är grönare på andra sidan, säger Jan.

DE GÅR PÅ timpeng och har en bra dialog med ledningen.

– Det är till exempel aldrig några problem om jag skulle vilja ta ledigt någon gång. Det ser jag som en stor fördel, säger Jan.

Stor okunskap om företagshälsovård

I samband med de drygt 150 skyddsronder vi gjorde i väst under Arbetsmiljöverket har vi sett att det finns en hel del brister när det gäller företagshälsovård.

I de flesta fallen beror det på okunskap. Varken företaget eller den anställde vet vad som ska ingå i de regelbundna läkarkontrollerna.

Ofta finns företagshälsovård. Men sedan visar det sig att undersökningarna inte har med alla viktiga delar för en byggnadsarbetare. Det undersöks för dåligt, inte minst när det gäller vibrationsskador och lungor.

Ett annat vanligt problem är att den som blir långtidssjukskriven inte fått rätt stöttning av företaget.

– Vi har många medlemmar som ringer dag 179 och frågar vad som gäller när Försäkringskassan ställer hårdare krav på att den sjuka börjar jobba igen från dag 180, säger Peter Hellberg, chef på arbetsmiljöenheten på Byggnads Väst.

Senast efter en månad har företaget skyldighet att sätta igång rehab för den sjukskrivne.

Men redan från dag ett bör den anställde få hjälp från arbetsgivaren med att sätta sig in i reglerna.

... och stora brister på ställningar

När det gäller ställningar var det svårt att överhuvudtaget hitta en enda ställning utan anmärkningar.

Det var saker som att en stege saknades till första våningen, personal som inte hade med sig sitt utbildningsbevis, fästena som lossnat från väggen, att beställaren inte vet om ställningsbyggaren har provdragit fästena, för långt avstånd mellan vägg och ställning och stöktigt på bomlagen.

Det är summan av alla dessa stora och små fel som i slutändan många gånger leder till en allvarlig olycka.

1. Hur fungerar företagshälsovården där du arbetar?

2. Får långtidssjukskrivna bra hjälp hos er?

MARKUS ROSENTHAL
HSO, Peterson & söner.

2. "Det fungerar jättebra. Företaget hjälper till när de kan. Vi har ett fall nu och ledningen har ringt mig som huvudskyddsombud och frågat hur de kan hjälpa till. Jag har även en kollega som får hjälp av Galaxen."

FREDRIK ANTONSSON
Skyddsombud, BRA Bygg.

1. "Jag tycker att det är hyfsat. Vi har bland annat spirometri. Men vi lobbar för att få till hälsokontroller för vibrationer."

JANNE ÅKESSON
HSO, Tage & Söner.

2. "Just nu jobbar de med en sjukskriven kollega. De har varit väldigt duktiga på att ge honom anpassade arbetsuppgifter. Samtidigt har jag fått ta en del av jobbet och det har varit dålig information. Men vi har en bra ledning och jag har förhoppningar om att det blir bättre."

PETRA NYQVIST
Skyddsombud, Nidles Bygg.

2. "Både och. Allt kan bli bättre. Just nu är Galaxen inkopplad på en person. Jag tycker att företaget dratt lärdom när det gjorts en miss och blivit bättre på att erbjuda stöd direkt."

RASMUS NYSTRÖM
Skyddsombud, Dawab Sverige.

1. "Vi har inte fått så mycket information om det ännu. Vi håller på att bygga upp skyddsombudsverksamheten och jag har precis blivit skyddsombud."

Du vet väl att även om du är medlem i Byggnads är du inte automatiskt med i A-kassan. Du måste gå med i A-kassan separat för att få ersättning om du skulle bli arbetslös.

Företagen ska ordna hälsokontroller

Arets skyddsombudsträffar och riktade skyddsronder på olika platser i vår region under vecka 43 är genomförda, tyvärr med lägre deltagande än förra året.

Hoppas de som deltog i träffarna kunde genomföra dessa skyddsronder som riktade sig mot ställningar och företagshälsovården.

Förbundet håller nu på att sammanställa inskickade protokoll för att senare lämna besked om hur verkligheten ter sig.

JAG VILL DÅ knyta an till frågan om företagshälsovården och de förebyggande insatser som skall efterfrågas för alla byggnadsarbetare.

Som ett stöd för det eviga tjetet om hur angeläget det är med att kunna förebygga skador och ohälsa, har Arbetsmiljöverket omarbetat

föreskriften *Medicinska kontroller i arbetslivet*, AFS 2019:3.

Denna föreskrift gäller från 1 november med vissa undantag. Denna omarbetade föreskrift tydliggör arbetsgivarens **skyldighet att anordna** medicinska kontroller utifrån det som beskrivs i denna skrift. Jag tänker då främst på riskerna vid exponering av vibrationer och kvarts, som i föreskriften hamnar under arbete med fibrosframkallande damm.

PÅ ARBETSMILJÖVERKETS HEMSIDA finns en alldeles **förträfflig** vägledning för era arbetsgivare, som på ett ytterst pedagogiskt sätt förklarar vad lagstiftaren kräver av arbetsgivaren. Samme arbetsgivare som ofta inte

”Jag tänker då främst på riskerna vid exponering av vibrationer och kvartsdamm”

vill förstå och hellre tittar i plånbooken när otäcka utgifter hotar.

Hen har då ofta inte tanke på vilka kostnader onödig ohälsa och sjukdom som i framtiden vältras över på den anställde och vilken oro och lidande det kan åstadkomma. Framförallt med det faktum att nästa år, 2020 börjar möjlig pensionsålder springa ifrån oss in i framtiden.

Var rädda om er.

Anders Karlsson
Regionalt skyddsombud

Muntlig uppsägning gäller lika mycket

På Byggnads Väst har vi sett en ökning av antalet felaktiga uppsägningar och många anställda tror inte att de är uppsagda innan de fått ett skriftligt besked.

– Men det är inte sant. Muntliga besked gäller också, säger Anders Johansson enhetschef på förhandlingsenheten.

Även om du blir uppsagd på ett felaktigt sätt gäller uppsägningen. Om du som medlem blir uppsagd ska du alltid kontakta Byggnads Väst så att vi kan titta på omständigheterna tillsammans.

– Om arbetsgivaren säger upp dig muntligen, skickar ett mail eller SMS är du uppsagd och det är inte alla som vet det säger, Anders Johansson.

DET BEHÖVS ALLTSÅ ingen blankett som många tror.

Olika skäl för uppsägning eller avsked

UPPSÄGNING: Ett företag säger upp personal och hänvisar till arbetsbrist.

PERSONLIGA SKÅL: Kan i huvudsak vara missskötsel som att inte komma i tid, frånvaro, samarbetsvårigheter, arbetsvågran.

AVSKEDANDE: Då tvingas den anställde lämna arbetsplatsen omedelbart. För att bli avskedad krävs i princip våld, hot om våld, stöld, illojalitet, stöld av tid.

– Arbetsgivaren gör visserligen ett formellt fel, men för den som blir uppsagd ändrar det ingenting, uppsägningen gäller.

Byggnads Västs har sett ett ökande antal uppsägningar den senaste tiden

och vår förhandlingsenhet har granskat ett antal fall där arbetsgivaren hänvisat till arbetsbrist.

I vissa fall finns ingen arbetsbrist, utan uppsägningen grundar sig på personliga skäl. Men då måste arbetsgivaren kunna visa upp en saklig grund. Detta gäller även vid arbetsbrist.

VID EN UPPSÄGNING har företaget vissa skyldigheter.

– När Byggnads pratar med en arbetsgivare som sagt upp personal påpekar vi att det vid varje uppsägning först ska göras en omplaceringsutredning. Det vill säga om det finns andra arbetsuppgifter eller arbete på annan ort, säger Anders Johansson.

Det ska också göras en riskanalys om vad det innebär för dem som blir kvar på företaget om någon blir uppsagd. Om det trots påstådd arbetsbrist, finns gott om jobb ökar det ju pressen på dem som arbetar kvar.

STÄLLNINGSBYGGARE. Jan Aspenfelt arbetar som ställningsbyggare på Eriks ställningar i Alingsås. Han finns även med i en film om ställningar som du kan hitta på Byggnads Youtubekanal.

Säker på ställning

När det här skrivs har har 11 byggnadsarbetare dött i år. Åtta av olyckorna var fall-olyckor.

Vi har tagit hjälp av ställningsbyggaren Jan Aspenfelt för att lyfta fram de viktigaste sakerna du ska tänka på innan du börjar arbeta på en ställning.

Vi hälsade på Jan Aspenfelt och hans kollegor Jesper Nilsson och Kim Frieman på Eriks ställningar AB från Alingsås som byggde en ställning för en fasadrenovering i Borås.

Jan har många års erfarenhet av att bygga ställning, både på byggarbetsplatser för stora musikscener.

– Det första du ska göra är alltid att kolla efter den gröna skylten. Klättra aldrig upp på en ställning som inte är besiktad, säger han.

Om beställaren (många gånger din arbetsgivare) har skrivit under på gröna skylten och i protokollet är det beställaren som har ansvaret för ställningen.

Så det gäller att den person som skriver under vet vad den gör och att den förstår vilket ansvar den har.

ALLA STÄLLNINGAR ÄR byggda för att tåla olika belastning. Den i Borås ska tåla 450 kilo per kvadratmeter

Det kan vara svårt att veta hur många kilon ni lastar på en ställning. Ett tydligt fel många gör är att de belastar flera våningar samtidigt. Beräkningarna är gjorda för belastningar på enbart ett bomlag i taget.

– Det är ett stort problem att de som arbetar på ställningen ställer material på flera våningar, säger Jan Aspenfelt.

STÄLLNINGEN SKA SITTA fast i väggen med fästen. Tio procent av dem ska vara provdragna. Ofta sitter det en liten grön eller röd plastbricka som talar

om att detta verkligen är gjort. Det ska även finns med i protokollet som ska finnas på arbetsplatsen.

INNAN DU TAR bort ett fäste för att komma åt att arbeta måste du berätta det för platsledningen. Även ställningsbyggarna ska informeras.

Golvet på varje bomlag ska sitta fast ordentligt och det ska finnas skydds-räcken på ställningen.

– Det ska också sitta fotlister i ställningen från två meter och uppåt, säger Jan Aspenfelt.

När du arbetar på ställningen ska det vara max 25 meter till någon form av nedgång, av säkerhetsskäl.

– Du måste kunna komma därifrån om det skulle hända någonting.

Underlägget eller underpallningen ska vara minst 50 centimeter långa och 20 centimeter breda.

– Foten ska stå i mitten så att det sprider ut vikten i backen, säger Jan Aspenfelt.

1

Grön skylt = godkänd

- Finns protokoll och beräkning av ställningens dimensioner?
- Beställaren har ansvar för att ställningen inte ändras efter kontroll.

2

Kontrollera hållfastheten

- Hållfasthetsberäkningar ska vara gjorda och stå i protokollet!
- Finns uppgifter om hur mycket ställningen tål per kvadratmeter?

3

Korrekt förankring

- Förankringar ska sitta på hållfasta platser enligt anvisningar.
- Provdrastringar ska vara gjorda, titta efter en röd eller grön bricka.
- Kontrollera att bomlag, tillträden, stegar och stålplank sitter ordentligt.

4

Skyddsräcken och tillträden

- Två meter över mark kräver skyddsräcken med överledare, mellanledare och fotlist.
- En tillträdesled till varje del av ställningen, så att du säkert kan förflytta dig till alla nivåer. Max 25 meter till trappa.

5

Korrekt underpallning

- Kontrollera att underlaget är stabilt.
- Underpallningen ska vara anpassad för ställningens tyngd.
- Glidtesta ställningen.

STEG ETT. Det första man ska göra är alltid att kolla efter den gröna skylten. Så länge det sitter en röd skylt får ingen annan än montörerna beträda ställningen. På den gröna skylten kan du läsa vad som är gjort under byggandet av ställningen. När beställaren skriver under på skylten innebär det också att den tar över ansvaret för ställningen. Det ska även finnas ett protokoll på arbetsplatsen där det står exakt vad som är gjort och av vem.

SITTER DEN FAST? Det är en rekommendation att man provdrar tio procent av fästena i en ställning. Titta efter en röd eller grön bricka som visar att provdragning verkligen är gjord.

KOLLA ÄVEN INSIDAN. Lätt att glömma, men det ska vara max 30 centimeter mellan väggen och ställningen. Många olyckor beror på att luckan är för stor på insidan av ställningen och att den faran glöms bort.

BOMLAGEN SKA SITTA. Bomlagen [golvet] ska sitta fast. Också en orsak till olyckor när de ligger löst och de som arbetar på ställningen rasar igenom golvet.

STABILT UNDERLAG. Ställningen ska stå på fast och plan mark. Under varje bottenkrav ska det finnas ett underlägg, en plank eller motsvarande. Den ska vara minst 50 centimeter lång och 20 centimeter bred. Ju större ställning desto större underlägg.

GLENN SANDSTEN

Ålder: 61.

Bor: Tanum.

Familj: Gift. Tre vuxna barn, fyra barnbarn. På fritiden är det familjen som står i fokus. Han är även aktiv i Svarteborgs FK och har en del skog på gårdens mark som måste skötas.

Uppdrag: Sitter i Byggnads Västs styrelse. Har även politiska uppdrag i hemkommunen där han sitter i styrelsen i Rambos kommunala avfallsbolag och det kommunala bostadsbolaget TBAB.

Är även huvudman i Tanums sparbank.

Byggnads Västs styrelse

- Består av 13 ordinarie ledamöter som väljs på regionfullmäktiges årsmöte.
- Styrelsen ansvarar tillsammans med personalen för regionens verksamhet.
- En viktig uppgift för styrelsen är att se till att Byggnads Väst når sina mål under året.
- Inför 2020 utgår styrelsen från de mål som sattes för hela Byggnads på den senaste kongressen 2018.

Håller koll på dina pengar

Glenn Sandsten är stolt och glad över att sitta med i Byggnads Västs styrelse.

– Min viktigaste uppgift där är att se till att medlemmarna får ut så mycket som möjligt av sin medlemsavgift, säger han.

Glenn Sandsten är snickare sedan över 30 år.

– Nu är jag anställd på JLS Rör. Där sköter jag lagret och kör ut en del grejer. Emellanåt är jag på en byggfirma som snickare.

Han trivs med livet som 61-åring.

– Jag har en bra mix av jobb, fritid, fackligt arbete och politik.

På fritiden ägnar han mycket tid med familjen och särskilt de fyra barnbarnen som bor i närheten av gården i Tanum.

Sedan är det ett par politiska uppdrag och styrelsearbetet i Byggnads.

Byggnads har han varit med i sedan han kom ut i arbetslivet. På 90-talet blev han mer aktiv i det fackliga arbetet när han jobbade på Bohusbyggarna och var med i MB-organisationen.

För fem-sex år sedan tog han på sig mer fackliga uppdrag. Då ökade intresset och han började jobba ungefär halvtid med fackliga frågor.

En tid efter det blev han tillfrågad om han ville sitta som ersättare i Byggnads Väst styrelse.

– Det blev så att den jag ersatte var pappaledig en del så jag fick vara med på styrelsemötena.

DET BLEV EN bra förberedelse för att sedan ta klivet in som ordinarie 2018.

– Det är ett hedersuppdrag när man får det förtroendet. Jag ska ju representera 20 000 medlemmar.

Förutom att se till att medlemmarna får ut maximalt av sin avgift ska styrelsen se till att Byggnads Väst uppfyller de mål som sätts upp inför varje år.

– Vi ska ge Byggnads Väst rätt verktyg och fråga varför om vi inte når målen. Saknar vi något?

Han ser en förbättring när det gäller styrelsen som blivit mer delaktig i regionens verksamhet.

– Den styrelse vi har i dag fungerar väldigt bra. Alla har en åsikt och är bekväma med att lyfta fram den. När alla

säger vad de tycker är det lättare att diskutera i gruppen.

BYGGNADS VÄSTS STYRELSE träffas en gång i månaden. I september brukar det vara en tvådagarssträff.

– Då umgås vi lite tätare och vi kan fördjupa oss mer i verksamheten. I och med att ordförande i Byggnads Väst och enhetscheferna är med kan vi ställa relevanta frågor till dem.

Nu senast tycker han att styrelsen kom fram till bra saker när det gäller hur Byggnads Väst ska utvecklas.

– Inte minst när det gäller hur vi ska stärka varumärket och bli fler medlemmar.

Vad tycker du är den största utmaningen för Byggnads i framtiden?

– Helt enkelt ordning och reda på arbetsplatserna. Nu blir vi motarbetade när vi ställer krav på företagen. Om det till exempel skulle bli så att arbetsgivaren utser skyddsombud, då är vi farligt ute. Många vågar heller inte stå upp mot chefen på firman. De ser arbetsmiljöproblem men rapporterar inget eftersom de är rädda att förlora jobbet och sin inkomst.

JÖRGEN ELV

Ålder: 61 år.

Bor: Göteborg.

Familj: Fru och två vuxna barn.

Yrkesliv: Snickare, anläggare och betongare som arbetat mycket med broar. Har även kört kran. Just nu jobbar han heltid med fackliga frågor på NCC.

Roll i Byggnads Väst: Sitter med i regionstyrelsen och är jämställdhetsansvarig.

Vill vara med och påverka

Jörgen Elv jobbar heltid med fackliga frågor på NCC och sitter i Byggnads Väst styrelse.

– Jag har alltid drivits av att jag vill vara med och påverka fackligt. Jag vill vara med och se till att det blir rätt och skapa bättre möjligheter för alla i byggbranschen.

Jörgen Elv gick ut bygg- och anläggningsprogrammet på 1970-talet. I grunden är han snickare, men började på anläggningssidan på ABV som sedan gick ihop med JCC och blev NCC.

– Har även kört kran en del så jag har klarat mig från att bli arbetslös.

Han har alltid varit med i Byggnads.

– Det kom ut en ombudsman och frågade om jag ville vara med i facket.

Vid 35 års ålder blev han MB-ledamot, lagbas och så småningom skyddsombud och det blev början på en lång, facklig karriär som lett fram till att han sedan tio år jobbar heltid med fackliga frågor på NCC.

– Jag har en centralt facklig roll och han ansvaret i region väst inklusive Värmland och Örebro. Vi är fyra i hela landet som har den rollen i norr, öst, syd och väst.

Hur är det?

– Det är intressant, men det har blivit psykosocialt tuffare i takt med att företaget har vuxit och avståndet är större till chefer och andra jag jobbar med.

I HUVUDSAK JOBBAR han med arbetsmiljöfrågor och planerar för fackliga möten och utbildningar.

– Jag åker runt mycket och träffar andra fackliga individer på arbetsplatserna och på NCC:s huvudkontor. Det gäller att bygga relationer och vårda dem eftersom det fackliga arbetet ibland ses som ett nödvändigt ont från företagets sida. De väljer att ta med facket när de själva vill.

För sju år sedan blev han invald i Byggnads Västs styrelse och efter kongressen 2014 blev han jämställdhetsansvarig i region Väst.

Hur tycker du att det går med jämställdhetsarbetet i regionen?

– Om man ser till antalet kvinnor

som arbetar i branschen har det inte hänt mycket sedan 2014, vilket jag tycker är konstigt. Byggbranschen är bra på det sättet att det är bra arbetstider, alla som gör samma sak i ett företag tjänar lika mycket och lönenivån är bra. Vi borde kunna locka fler kvinnor.

”Vi borde kunna locka fler kvinnor till byggbranschen”

Han försöker få Byggnads Väst att jobba mer aktivt med att få in fler kvinnor i branschen och ha med den frågan på UVA-möten.

När det gäller regionstyrelsen ser han en positiv utveckling.

– Det är intressant att vara med och få mer insyn i Byggnads arbete. Nu har vi en styrelse som faktiskt jobbar mer tillsammans och vi har skapat en bra gemenskap. Det känns som att alla verkligen vill göra något bra.

– De nya som kommer in är taggade, smarta och intresserade av arbetet, det är riktigt positivt, säger Jörgen.

Gå ihop på er arbetsplats

Hej kamrater! Nästa år ska vi i Byggnads Väst bland annat prioritera arbetsplatsbesök och att anordna fackliga möten (det vi vanligtvis kallar UVA-möte). Som ni vet är allt fackligt arbete ett lagarbete. Vi måste alla hjälpas åt att nå våra mål.

ÄR DU FÖRTROENDEVALD på ditt företag eller arbetsplats uppmanar jag dig att anordna ett UVA-möte.

Behöver du stöd och hjälp med hur du gör är du mer än välkommen att kontakta oss så ska vi stötta dig i att ordna ett UVA-möte.

På ett UVA-möte är tanken att våra medlemmar gemensamt ska prata om fackliga frågor som är viktiga för just er.

Det är alltså era behov som är styrande.

Vill ni prata om arbetsmiljö, löner, pensioner, försäkringar eller medlemskapets värde kan vi hjälpa er med det.

Det viktigaste är att ni på just din arbetsplats eller företag samlas och får möjlighet att prata med varandra om det ni vill.

ARBETAR DU PÅ ett företag eller arbetsplats där det inte finns någon förtroendevald kan du såklart alltid höra av dig till oss på Byggnads Väst, så kan vi hjälpa till med att ordna ett UVA-möte.

VI SKA OCKSÅ prioritera arbetsplatsbesök.

Tyvärr hör jag allt för ofta att medlemmar känner att de inte har haft kontakt med Byggnads på länge. Jag tror till viss del att det beror på att man kanske inte alltid tänker på att alla Byggnads tusentals förtroendevalda är representanter för vår fina förening.

Jag hoppas det är få medlemmar som inte träffat en förtroendevald på sin arbetsplats eller företag.

Är det så att du känner att du vill ha besök av Byggnads på din arbetsplats eller företag uppmanar jag dig att kontakta oss så ska vi göra vårt bästa för att besöka er så snart som möjligt.

Hör du någon säga att hen inte träffat någon från Byggnads på länge, hjälp hen att kontakta oss så kan vi komma till er.

ETT YTTERLIGARE PRIORITERAT mål är medlemsrekrytering. Men det är såklart inte bara under nästa år vi ska prioritera det. Det är vår absolut viktigaste uppgift, år efter år.

Så jag uppmanar alla att ställa frågan till en arbetskamrat, om hen är medlem. Om hen inte är det, hjälp hen att bli medlem.

Att bli medlem är inte svårt, gå in på Byggnads hemsida. Där finns en länk för de som vill bli medlemmar.

TILLSAMMANS KOMMER VI lyckas, tillsammans kommer vi bli ännu starkare och tillsammans blir vi ännu fler!

Ha det gott kamrater!

**Parham
Pour Bayramian**
Avtalsansvarig

Byggfokus

De anställda på Byggfokus Entreprenad AB var eniga efter UVA-mötet.

– Det var ett bra möte. Aldrig fel att prata lite. Intressant att prata om inlåning, inhyrning och att sälja ut jobb. Och roligt att träffa de andra på företaget som jobbar på andra arbetsplatser, sa Daniel som är en av de anställda.

Byggnads Väst ombudsmän Joakim Kahlman och Patrik Jerksten höll i mötet på företagets kontor på Hisingen i Göteborg. Åtta anställda på Byggfokus var på plats.

Joakim och Patrik började med att fråga vad de känner till om medbestämmandelagen.

– Du kan berätta lite, blev svaret.

TJUUVLYSSNADE. Daniel hade med sig den kinesiska nakenhunden Florens som verkade trivas på UVA-mötet. "Han brukar vara med på jobbet och ligga i byssjan, sa Daniel som arbetar på Byggfokus."

Fackligt möte på jobbet (UVA-möte)

Enligt Utvecklingsavtalet (UVA) har alla medlemmar i Byggnads rätt att få fem timmars facklig information på betald tid varje år.

Ett UVA-möte är ett möte där du och dina kollegor träffas och pratar frågor som är aktuella på arbetsplatsen, intressefrågor som rör kollektivet.

- Vilka arbetskläder ni ska ha.
 - Hur företaget gör när de hyr in personal eller säljer ut jobb.
 - Vilka redskap och maskiner ni trivs bäst att arbeta med.
- En MB-grupp kan diskutera allt detta med arbetsgivaren.

Mötet kan vara på er arbetsplats, eller så kan Byggnads ordna lokal. Vi kan också närvara och informera om exempelvis försäkringar, löner, arbetsskydd och allmänfacklig information.

Meddela arbetsgivaren senast en timme före mötet.

personal nöjda med UVA-mötet

- Det handlar om intressefrågor som rör kollektivet på ett företag. Arbetskläder, vilka maskiner vill ni använda? Ni vill väl vara inblandade när företaget hyr in eller ut personal eller säljer ut jobb till underentreprenörer?, sa Patrik Jerksten.

TILL STOR DEL verkar de sakerna fungera bra på Byggfokus.

- Vi har brötat lite för att hitta bra kläder och har i stort sett bestämt själva, sa en av de anställda.

- Ja. Men företaget vill ju att vi ska ha samma kläder så helt fritt har vi inte kunnat välja, sa en annan.

Med en MB-grupp har ni som byggnadsarbetare större chans att vara med och påverka er egen vardag på arbetsplatsen.

Företaget har informationsskyldighet till MB-gruppen.

- Utan MB-grupp lämnar ni ju WO i de frågorna. Det blir svårare att få information i förtid när det är förändringar på gång eller när det planeras för ett nytt byggprojekt, säger Patrik Jerksten.

- Det är ni som ska leva med det som bestäms så det gäller att inte få alla beslut kastade i ansiktet som en blöt handduk, sa Patrik.

DE ANSTÄLLDA PÅ Byggfokus nickade instämmande. De har redan vissa planer på att starta en MB-grupp. I dagsläget har de något de kallar en skyddskommité. Men den har inte samma möjligheter att påverka som en MB-grupp.

Steket att göra den till en MB-grupp och få Byggnads stöd i ryggen är inte stort.

- Det känns som att det behövs en

MB-grupp. Klart vi ska ha fler UVA-möten, sa Daniel.

NÄR DE ANSTÄLLDA fått den information om MB-grupper som de efterfrågat utvecklades UVA-mötet till en diskussion om inlåning, uthyrning och utsålda jobb.

- Om ni har en MB-grupp ska ni som anställda vara med och förhandla om hur många personer som till exempel ska hyras in på ett jobb. Det ska göras upp från start till slutpunkt på ett projekt, säger Joakim Kahlman.

När det gäller uthyrning ska Byggnads vara med och förhandla. Och när det gäller att sälja ut delar av ett jobb ska det vara klart avskiljbara delar. Det ska stå exakt vad underentreprenören ska göra.

- En MB-grupp är en signal till arbetsgivaren att ni vill vara med och påverka i alla led, säger Joakim Kahlman.

Förhandlar för kompisarna

Sebastian Seger från Halmstad jobbar på MTA Bygg och är en av dem som har en fullmakt från Byggnads Väst för att förhandla lön.

– Det är ett bra sätt att få smaka på det fackliga arbetet samtidigt som jag inte vill släppa byggandet, säger han.

HAR FULLMAKT. Sebastian Seger bygger en samlingslokal åt en bostadsrättsförening i Halmstad.

Sebastian är 33 år och har jobbat som snickare i 15. Han är från Båstad men bor med familjen i Halmstad.

När vi träffades var han på ett bygge i Halmstad där MTA bygger en gemensamhetslokal med tvättstuga, bastu och kök åt en bostadsrättsförening.

– Helst vill jag vara med på ett bygge från start och helst vill jag jobba i trä, säger Sebastian.

MTA har börjat bygga mer i trä och gjuta själva.

– Det har blivit dyrare att bygga med prefab. Innan gick det snabbare, men nu är det roligare, säger Sebastian.

Han trivs bra som snickare men är intresserad av fackliga frågor, inte minst löner och vilken löneform han och kollegorna ska ha.

FÖRRA ÅRET FICK Sebastian en fullmakt från Byggnads att förhandla löner på MTA. Innan dess hade det varit en konflikt och förhandling mellan Byggnads och företaget som blev utdragen.

MTA har ett resultatlönesystem där de anställda antingen väljer att jobba efter en produktionskalkyl där de får 40 öre per procent inarbetad tid. Eller så väljer de att dela på 25 procent av företagets eventuella årsvinst.

I båda exemplen finns det en grundlön med en utbetalningsnivå på 195,45 kronor, med en fast del där det läggs på 7,13 kronor, sedan tillkommer den årliga

lönehöjningen enligt kollektivavtalet och slutligen resultatlönen.

Som det ser ut nu har samtliga anställda valt att ta del av bolagets vinst och 2018 blev det ett bra resultat som syntes i de anställdas lönekuvert under våren.

BYGGNADS SYN PÅ upplägget är att vi helst ser att fler jobbar på ett renare ackord.

– Men vi får såklart välja själva och det tycker jag är jättebra. Det är ju vi medlemmar på företaget som vet hur vi vill ha det. Om vi ser ett projekt där vi tror att det går att jobba in tid kan vi välja att ta ut lön beräknad på inarbetad tid, säger Sebastian.

Inför varje byggprojekt sitter han i ett startmöte med platschefen.

– Sedan sätter jag mig med mina kollegor och så får de välja hur de vill att lönen ska beräknas, säger han.

Före sommaren hade han varit med och förhandlat på tre nya byggen.

– Jag ska få uppföljande information av arbetsledningen. Vissa är jätteduktiga. Ibland fungerar det lite sisådär. Jag ligger på men kan inte alltid få ut all information jag vill ha.

När ett bygge är klart ska Sebastian få reda på hur många timmar arbetarna gjort av med och hur det gått ekonomiskt för projektet.

– Sedan berättar jag det för mina kollegor.

HAN KAN TÄNKA sig en facklig karriär i framtiden och har kollat in utbildningar som "Min arena".

– Vi får se om det dyker upp något. Vi måste engagera oss för att kunna vara med och påverka, men just nu vill jag hålla på med båda delarna.

Han håller även i UVA-möten (fackliga möten på jobbet).

– Och vi har en väl fungerande MB-grupp. Det blir mycket prat om lönen. Sedan brukar jag hålla försäkringsinformation. Jag brukar berätta om nya förändringar. Försäkringarna är ju också pengar som vi kan få och det hänger ihop med lön och pensionen, säger han.

Lönetoppen

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kronor i timmen eller mer.

Det höjer dessutom både pension och semesterlön. Regionens högsta förtjänster redovisas här.

Samtliga mätningar finns bakom medlemsinloggningen på Byggnads hemsida, byggnads.se.

För frågor om statistik och prestationslön kontakta **Conny Johansson: 010-601 14 13.**

PRESTATIONSLÖN TBMA* 15 augusti–31 oktober 2019

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst
1	GH Olofsson Bygg & Entreprenad AB	Kv Solhem 4	2 789	298,77
2	Puts & Tegel i Örebro AB	Kv Linnéan 1	1 708	287,31
3	Hansson & Söner Entreprenad AB	Btg Gråsejen	1 684	277,18
4	Rydler's Bygg AB	Församlingsbygget i Floda	288	267,34
5	Asplunds Bygg i Mellansverige AB	Demenscentrum Falköping	1 349	265,76
6	Novab AB	18-512 Staketet etapp 2	1 174	265,17
7	Asplunds Bygg i Mellansverige AB	Dalvägens Förskola	1 743	262,35
8	Rydler's Bygg AB	Församlingsbygget i Floda	227	262,28
9	GH Olofsson Bygg & Entreprenad AB	Grundarbeten Speed 2	2 030	257,34
10	Rydler's Bygg AB	Vågbyggnad 610d	372	255,90
11	Majvik Bygg AB	Askimsviken	3 939	253,80
12	Asplunds Bygg i Mellansverige AB	Kv Linnéan	726	253,53
13	Tommy Byggare AB	Elpro	1 821	252,96
14	Hansson & Söner Entreprenad AB	Nybyggnad kontor, verkstad, Indus	2 078	250,40
15	Peterson & Hansson Byggnads AB	Solhaga Äldreboende	2 196	249,89

*TBMA = trå, betong, murare, anlägg

PRESTATIONSLÖN övriga yrken 15 augusti–31 oktober 2019

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst
VVS	AB Oscar Hanson Värme-Vent-Sanitet	Slöinge Förskola	421	499,47
VVS	AB Oscar Hanson Värme-Vent-Sanitet	HFAB Vallås torg	2 579	405,10
VVS	Kungälv's Rörläggeri AB	Jerkholmen Hus 2 218013	247	404,55
Golv	Sandå Sverige AB	43028651/AN	13	329,75
Golv	Sandå Sverige AB	43028205/AN	40	311,62
Golv	Sandå Sverige	43027776/AN	16	304,21

Glas Inga inmätta timmar under perioden -----

Platt Inga inmätta timmar under perioden -----

Ställ Inga inmätta timmar under perioden -----

VÄLKOMMEN PÅ MEDLEMSMÖTE I DIN KRETS

Varje medlem tillhör en medlemskrets och bostadsorten avgör vilket möte som är ditt. Kontaktpersoner och mer info finns på hemsidan, byggnads.se/vast (under Medlem). De kretsar som inte har med sina möten här kan ha lagt in dem på vår hemsida.

Verksamhetskretsar

FYRBODAL Torsdag 23 januari klockan 17.00.

Plats: Byggnads Västs lokaler, Swedenborg Center, Lasarettsvägen 9, 461 52 Trollhättan.
Tema: Årsmöte, aktuell information i branschen.

FYRBODAL Torsdag 11 juni, 17.00.

FyrBoDals Kretsen informerar i Tanum.
Plats: Affärsvägen 6, 457 30 Tanum.
Tema: Information om Byggnads och det aktuella läget i branschen. Avtalsinformation.

GÖTEBORG Onsdag 22 januari klockan 17.00, fika från 16.30.

Plats: Olof Palmes plats 1, vän 4. **Tema:** Årsmöte.

GÖTEBORG Onsdag 17 mars klockan 17.00, fika från 16.30.
Plats: Olof Palmes plats 1, vän 4.

HALLAND Halmstad Onsdag 29 januari 17.30–20.00. **Plats:** Rörrelsens hus, Andersbergstringen 104, Halmstad.

Falkenberg Torsdag 23 april 17.30–20.00.
Viljansvägen 22, 311 34

SKARABORG Torsdag 23 januari 17.30. **Plats:** Skara stadshotell. **Tema:** Årsmöte.

Kommunkretsar

BENGTSFORS-ED Torsdag 16 januari 16.30. **Plats:** Restaurang Tjuren, Ed.
Tema: Årsmöte.

HISINGEN Torsdag 16 januari klockan 17.00, med fika från 16.30. **Plats:** Se Byggnads Västs hemsida.

HYLTE Tisdag 21 januari 18.30.
Plats: Hyltes LO.

LIDKÖPING Torsdag 16 januari 18.00.
Plats: Folkets hus, Lidköping.

Tema: Årsmöte.

TRANEMO Tisdag 15 januari, 17.00.
Plats: Folkets hus i Ulricehamn.

UDDEVALLA Torsdag 16 januari klockan 18.00.
Plats: Folkets hus Uddevalla, ingång mot Sibylla.
Tema: Årsmöte.

UDDEVALLA Lördag den 23 maj 11.00–15.00.
Tema: Medlemsmöte med fiske och korvgrillning

PRO GÖTEBORG OCH BYGGNADS PENSIONÄRER

Föreslagna mötesdagar 2020: 15 januari, 12 februari, 11 mars, 15 april, 16 september, 14 oktober, 11 november och 16 december.

Tid: 12.00–14.00.

Plats: Vi träffas i Byggnads nya utbildningslokaler på Olof Palmes plats (våning 6). För ytterligare information ring Ingemar Rönn på **0760-22 10 53**. Kom och träffa dina arbetskamrater under trevliga former. Kaffe och mackor serveras.

För mer information om kretsmöten. Se Byggnads Västs hemsida.

Plats: Smedsvattnet Herrrestadsfjället.

Anmälan: Till Ronny 070-785 14 73 senast 19 maj.

ÖSTRA SKARABORG Torsdag 9 januari 17.00

Plats: Kulturhuset Skövde.
Tema: Årsmöte.

ÖSTRA SKARABORG Torsdag 7 maj 17.00.

Plats: Byggnads Skövde.
Tema: Vårsmöte.
Dryck och smörgås. Vi återkommer med mer information om aktivitet.

Så blir du medlem i facket

INTRÄDESANSÖKAN

Enklast är att fylla i dina uppgifter på hemsidan byggnads.se. Klicka på fliken **Medlemskap/Bli medlem**.

MEDLEMSAVGIFTEN

Lönen avgör storleken på din medlemsavgift. Ange din inkomst på byggnads.se.

Logga in på medlemsidorna och följ instruktionerna. På hemsidan ser du också de olika avgiftsstegen. Du kan också ringa för att få hjälp:

010-601 14 14.

Just nu pågår en kampanj där alla nya medlemmar endast betalar 100 kronor i månaden i tre månader.

AUTOGIRO

Att betala avgift via autogiro är bekvämt. Skriv ut blanketten från hemsidan eller ring telefonnumret ovan så skickar vi en blankett till dig.

Just nu, och hela 2019, pågår en kampanj som innebär att alla medlemmar som väljer att byta betalsätt till autogiro får ett "Superpresentkort" till ett värde av 200 kronor.

Du vet väl att även om du är medlem i Byggnads är du inte automatiskt med i A-kassan. Du måste gå med i A-kassan separat för att få ersättning om du skulle bli arbetslös.